

Средња занатска школа
Београд, Вукасовићева 21-а
Дел. број: 1682/1
Датум: 15.09.2025. године

На основу члана 119. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС” бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025) и члана 72. став 1. тачка 1. Статута Средње занатске школе (дел. бр. 1221/1 од 30.05.2024. године), Школски одбор Средње занатске школе са седиштем у Београду, на 20. редовној седници одржаној дана 15.09.2025. године, једногласно са 7 гласова за је донео

ПРАВИЛНИК
О ОБАВЉАЊУ, НАЧИНУ ЕВИДЕНТИРАЊА И ПРАЋЕЊА
ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА
У СРЕДЊОЈ ЗАНАТСКОЈ ШКОЛИ

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређује се начин евидентирања и праћења друштвено-корисног, односно хуманитарног рада (у даљем тексту: друштвено-користан рад) и извештавања о његовим ефектима у Средњој занатској школи у Београду (у даљем тексту: Школа).

Изрази који су у овом правилнику коришћени родно су неутрални, тако да подразумевају особе оба пола.

Члан 2.

Друштвено-користан рад обухвата активности чијим се остваривањем развија друштвено одговорно понашање ученика.

Друштвено-користан рад, у смислу овог правилника, односи се на друштвено-користан и хуманитарни рад који школа планира годишњим планом рада у оквиру плана заштите од насиља и остварује се ради укључивања свих ученика у планирање и реализацију тог рада, као и друштвено-корисни и хуманитарни рад који се реализује у оквиру појачаног васпитног рада.

Активности друштвено-корисног рада представљају следеће активности:

- хуманитарне акције;
- еколошке акције уређења школе, учионица, других просторија, као и школског окружења;
- акције прикупљања материјала за рециклажу;
- припрема, односно уређење школског простора за одржавање школских манифестација, изложби, гостовања, спортских и других такмичења;
- посете установама социјалне заштите за смештај деце и омладине, домовима старих и Црвеном крсту;
- и друге активности које доприносе развоју емпатије, толеранције и унапређивању односа заснованих на међусобном уважавању и сарадњи.

Члан 3.

Друштвено-корисни рад који се спроводи на нивоу Школе дели се на друштвено-корисни рад који има превентивну функцију и као облик ресторативне дисциплине када се користи као једна од активности појачаног васпитног рада.

Превентивни друштвено-корисни рад

Члан 4.

Друштвено-користан рад са превентивном функцијом доприноси развијању емпатије, солидарности и сарадње, активизма, као и основних моралних вредности и уз унапређивање међупредметне компетенције одговорно учешће у демократском друштву.

Сврха друштвено-корисног рада је, поред осталог, да ученици унапреде компетенције потребне за одговорно учешће у друштву, као и да буду оснажени да поштују и промовишу људска права.

Планом заштите од насиља планираће се активности превентивног друштвено-корисног рада.

Члан 5.

У друштвено-користан рад са превентивном функцијом укључују се ученици, запослени и родитељи, односно други законски заступници у оквиру установе или у сарадњи са локалном заједницом и другим установама.

Школа планира активности у складу са својим потребама, специфичностима, могућностима, условима и циљевима, самостално или у сарадњи са релевантним институцијама, организацијама, локалном заједницом и сл.

Члан 6.

Приликом организације и спровођења друштвено-корисног рада мора се водити рачуна о психичком и физичком интегритету учесника, безбедности и здрављу.

У ситуацији када се друштвено-корисни рад планира за ученика који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење тима за инклузивно образовање.

Члан 7.

Надзор над организацијом и спровођењем друштвено корисног рада од стране запослених врши директор.

Запослени у школама планирају и реализују активности друштвено-корисног рада заједно са ученицима, уз укључивање родитеља.

Родитељи ученика се укључују у планирање и организацију конкретног друштвено-корисног рада преко одељењског старешине.

Члан 8.

О евидентирању и праћењу превентивног друштвено-корисног рада надлежан је да се стара стручни сарадник кога одреди директор школе уколико се активност спроводи на нивоу целе школе односно разредни старешина једног или више одељења уколико се спроводи у оквиру једног или више одељења.

Евиденција из става 1. овог члана води се у писаном облику, у слободној форми с тим да је обавезно навести списак учесника, датум и место као и активности превентивног друштвено-корисног рада.

Лице из става 1. овог члана дужно је да директору поднесе извештај у року од 15 дана од дана спроведеног друштвено-корисног рада.

Извештај садржи конкретну активност, место организовања односно спровођења, број учесника, укљученост родитеља односно законских заступника, релевантних организација и др.

Друштвено-корисни рад као облик ресторативне дисциплине

Члан 9.

Друштвено-корисни, односно хуманитарни рад реализује се у оквиру појачаног васпитног рада са ученицима за учињену лакшу и тежу повреду обавеза ученика, као и повреда забране уређене законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, а водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Члан 10.

У ситуацији повреде забране или теже повреде обавеза ученика, када се израђује план појачаног васпитног рада за ученика, тим за заштиту у сарадњи са родитељима, одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

У ситуацијама лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршњачког насиља када се планирају активности појачаног васпитног рада за ученика, одељењски старешина у сарадњи са родитељима одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

У оквиру појачаног васпитног рада, приликом планирања активности друштвено-корисног рада потребно је да се узму у обзир особености ученика и врста повреде која је извршена.

Планиране активности не смеју угрожавати достојанство, психички и физички интегритет ученика, безбедност и здравље.

Активности морају бити примерене узрасту и у смислено логичкој вези са учињеном повредом обавеза ученика, односно повредом забране.

Одабрана активност друштвено-корисног рада треба да има за сврху развој вредносног система ученика који је извршио насиље и реализација те активности не сме доводити до виктимизације особе која је претрпела насиље.

Члан 11.

Планом заштите од насиља планиране активности друштвено-корисног, хуманитарног рада као облици ресторативне дисциплине када се користе као активности појачаног васпитног рада су:

1) за учињене **лакше повреде обавезе** ученика активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити:

- уредност свезака, уџбеника и другог школског прибора неопходног за рад на часу,
- израда домаћих задатака,
- писање рада са темом везаном за повреду обавезе;
- осмишљавање, израда и уређивање паноа везаног за одређену тему;
- брига о простору у коме бораве ученици (нпр. уређивање учионице, библиотеке, помоћ у размештању клупа, одржавање простора итд);
- помоћ ученицима у учењу, као и помоћ ученицима којима је потребна додатна подршка;
- помоћ наставнику;
- помоћ дежурном наставнику за време одмора;
- помоћ стручним сарадницима у припреми и реализацији радионица, материјала за реализацију предавања (дељење материјала, техничка подршка приликом презентације предавања, радионица и др.);

- помоћ у административним пословима (ковертирање, прекуцавање текстова, и др.);
- помоћ школским тимовима (брига о безбедности ученика уз присуство наставника, припрема презентација, радионица, предавања у одељењима и др.);
- организовање хуманитарних акција;
- помоћ медицинским сестрама школе;
- помоћ домару (поправке у радионици, упознавање са заштитом на раду у установи, уређење парка и простора око школе, чишћење снега, лишћа, окопавање свећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена др.);
- помоћ помоћно-техничком особљу око сређивања школских просторија, упознавање са занимањем помоћни радник, као и са заштитом на раду за ово занимање (одлагање смећа, рециклажа и др.);
- учешће о организовању предавања спољних сарадника (МУП, Црвени крст итд);
- помоћ у кухињи и упознавање са заштитом на раду за занимање припремач намирница;
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности;
- учешће у организовању културних, спортских и других активности у школи; израда флајера, стрипова и сл. о небезбедном понашању и др.

2) за учињене **теже повреде обавеза** ученика могуће су следеће активности друштвено-корисног и хуманитарног рада:

- укључивање у припрему материјала и израду часописа школе;
- приказ о значају евиденција и јавних исправа (ако су повреде везане за евиденције, јавне исправе);
- презентације везане за тему обавезе поштовања и уздржавања од радњи и понашања којима се може оштетити, уништити или отуђити имовина других ученика или запослених у школи (код повреда обавеза везаних за уништење или крађу имовине ученика или запослених у школи);
- презентације везане за чување имовине школе, имовине других и личне имовине (код повреда обавеза везаних за уништење или крађу имовине школе, привредног друштва, предузетника);
- брига о простору у коме се борави, помоћ у одржавању школе (код повреда обавеза везаних за уништење или крађу имовине школе, привредног друштва, предузетника);
- презентације везане за тему учињених преварних радњи ученика у поступку оцењивања коришћењем личних дигиталних уређаја или презентација Правилника о употреби, односно забрани употребе мобилних телефона и других личних дигиталних уређаја;
- помоћ у изради брошура и материјала за рад и учешће у предавањима у вези са темама које су везане за систем вредности који желимо да ученик промени (код повреда обавеза у вези са уношењем и коришћењем разних средстава - пиротехничких, коришћења психоактивних супстанци, алкохола и сл.);
- помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на теме у вези са учињеном тежом повредом;
- помоћ наставнику, дежурном наставнику, домару, помоћном особљу, помоћ запосленима на одржавању хигијене,
- помоћ у извођењу презентација везаних за теме заштите личних података на интернету; помоћ наставнику или стручном сараднику на прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему и др.

3) за учињене **повреде забрана** (забрана насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и понашања којима се вређа част, углед, достојанство) могуће активности друштвено-корисног и хуманитарног рада су следеће:

- организовање предавања на тему људских права и права детета;
- организовање предавања за ученике на теме везана за грађанска права, обавезе и одговорности;
- организовање предавања, презентације, радионице за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом забране;
- припрема и организовање представе, презентација видео клипа, стрипа или филма на тему учињене повреде забране;
- организовање предавања за родитеље везана за грађанска права, обавезе и одговорности;
- учествовање у организовању хуманитарних акција за помоћ угроженима;
- подршка и помоћ личном пратиоцу у пружању подршке ученицима.

Члан 12.

Школа позива родитеља односно другог законског заступника ученика да узме активно учешће у реализацији друштвено-корисног рада који је саставни део појачаног васпитног рада.

Родитељ је одговоран у складу са Законом ако ученик одбије да учествује у реализацији активности друштвено-корисног рада, у складу са законом.

Члан 13.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Евиденција из става 1. овог члана води се у писаном облику, у слободној форми.

Евиденција о току спровођења активности обухвата:

- име и презиме ученика на кога се односе утврђене активности;
- име и презиме родитеља, односно законског заступника ученика на кога се односе утврђене активности, одговорног за активно учествовање у остваривању утврђених активности, као и у случају да ученик одбије да остварује друштвено-корисни, односно хуманитарни рад;
- име и презиме члана одељењског већа односно стручног сарадника задуженог за праћење тока спровођења активности, односно име и презиме одељењског старешине ако самостално прати исте активности;
- повреду обавезе ученика или повреду забране за коју се ученику одређује друштвено-користан, односно хуманитарни рад;
- мишљење представника тима (навести тим, нпр. тим за инклузивно образовање, тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и сл.)
- податке о обављеним консултацијама са родитељима односно другим законским заступником ученика и изабраној активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада од предвиђених активности за меру која се изриче;
- податке о планирању појачаног васпитног рада и плану обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада;
- податке о трајању активности, учесталости и временском периоду/динамици остваривања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада;
- податке о начину остваривања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада;
- податке о учешћу родитеља односно другог законског заступника ученика у остваривању плана;

- напомена уколико је активност одређена ученику који се образује по индивидуалном образовном плану;
- податак о поднетом извештају надлежном органу,
- и друго.

Члан 14.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељењског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно-дисциплинске мере.

II ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Евидентирање и евалуација ефеката друштвено-корисног рада

Члан 15.

Евидентирање и евалуација ефеката друштвено-корисног рада се врши приликом утврђивања оцена ученика из владања, у току и на крају полугодишта, као и у оквиру извештаја о појачаном васпитном раду ученика и извештаја о реализацији годишњег плана рада у оквиру плана заштите од насиља.

На основу евалуације ефеката, уколико је неопходно, врши се измена овог Правилника на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 16.

Директор школе је одговоран за правилну примену овог правилника.
Овај Правилник се објављује и на интернет страници Школе.

Члан 17.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председница Школског одбора

Снежана Барјактаровић

Овај Правилник објављен је на огласној табли Школе, дана 03.03.2025. године.